

Lausunto

02.12.2025

Asia: VN/26572/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rikosasoiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta

1. Yleiset kommentit

Lausuntonne yleisesti esityksestä

Sovittelulain muutos Oikeusministeriöön ja siellä Oikeuspalveluvirastoon selkeyttää rikos- ja riita-asioiden sovittelun asemaa kansalaisten tasavertaiseen oikeuteen saada sovittelupalveluita sekä integroi sovittelupalvelut kiinteämmin rikosprosessin rinnalla tarjottavaan mahdollisuuteen ottaa vastuuta tapahtuneista ja saada hyvitystä aiheutuneista haitoista. Sovittelulain 21 a§ mainittu rikosoikeudellisen vastuun jakautuminen palveluntuottajan ja vapaaehtoissovittelijan välillä vaatii selkeyttämistä.

Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

Sovittelulain muutos turvaa nykyisten palveluntuottajien aseman sovittelupalveluiden tuottajina, joka mahdollistaa katkeamattoman palvelun kansalaisille.

2. Ehdotukset palvelujen järjestämisvelvollisuudesta ja valvonnasta (Sovittelulaki 7 ja 7a §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Ehdotus palveluiden järjestämisvelvollisuudesta ja valvonnasta on kannatettava.

3. Ehdotukset neuvottelukuntaa koskeviksi muutoksiksi (Sovittelulaki 6 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Ehdotus selkeyttää järjestämisvastuuseen liittyviä velvotteita.

4. Ehdotukset tietojensaantioikeudesta (Sovittelulaki 15, 16 ja 25 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Sovittelutoimistojen tiedonsaantioikeus on välttämätöntä toiminnan turvaamiseksi. Sovitteluun tarvittavien asiakirjojen tiedonsaantioikeus on turvattava sovittelun edellytysten riittävään selvittämiseen, ei vasta sen jälkeen kun päätös asian sovitteluun ottamisesta on tehty.

5. Ehdotukset julkisuuslain soveltamisesta (Sovittelulaki 20 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Julkisuuslain soveltaminen on perusteltua vapaaehtoissovittelijoille heidän suorittaessaan sovittelutoimisto annettua sovittelutehtävää. On kannatettavaa, että tutkimuslupahankkeiden osalta lupaprosessi säilyy palveluntuottajilla.

6. Ehdotukset siirtymäsäännöksiksi (Sovittelulaki)

Kommenttinne ehdotuksesta

Siirtymäsäännökset ovat selkeitä.

7. Ehdotus talous- ja velkaneuvonnan erottamiseksi oikeusaputoimistoista (Laki Oikeuspalveluvirastosta 1, 2, 4 ja 9 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

8. Ehdotus esteellisyysäännöksistä (13 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

9. Ehdotus asiakkaan ohjaamiseksi toiseen toimistoon mm. esteellisyystilanteissa (14 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

10. Ehdotus Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimiston johtajaa koskeviksi säännöksiksi (4, 9 ja 15 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

11. Muut huomiot

-

-

Ollila Regina
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Lusa Jarmo
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue/ Rikos- ja riita-asioiden sovittelutoimisto